

Príprava na najbližšie dni

Polnohospodári a potravinári sa pripravujú na celoplošné testovanie a možné scenáre po ňom. Firmy zabezpečujú svoj vlastný manažment výroby a personálnu politiku tak, aby sa čo najviac vyhli znižovaniu výroby. Niektoré podniky ešte pred spustením 1. kola celoplošného testovania avizovali, že v prípade väčšieho výpadku ľudí pozitívne otestovaných alebo v karanténe budú musieť obmedziť výrobu čerstvých potravín.

Polnohospodárske a potravinárske firmy sa intenzívne pripravujú na celoplošné testovanie a rôzne situácie, ktoré môžu nastať od budúceho týždňa. Základom každej jednej prevádzky je aj naďalej zabezpečiť plynulú výrobu potravín na Slovensku. Každý jeden agropotravinársky podnik prijíma vlastné postupy, vďaka ktorým chce aj v prípade väčšieho výpadku zamestnancov zvládnuť situáciu.

Zamestnancom plošné testovanie odporúčajú

Potravinári a poľnohospodári v polovici októbra požiadali svojich zamestnancov, aby k celoplošnému testovaniu pristúpili zodpovedne a testy absolvovali. Po prvom a druhom kole testovania budú od zamestnancov vyžadovať potvrdenie o negatívnom covid-teste. Ak sa zamestnanec negatívnym covid pasom nepreukáže, má napríklad v prípade Levických mliekarní tri možnosti – buď si zoberie dovolenku, neplatené voľno alebo dostane absenciu – teda zamestnanec do fabriky nebude môcť vstúpiť.

„Sme pripravení aj na extrémnu situáciu. Máme krízové plány, ktoré sme nachystali už počas prvej vlny. Ak by prišlo na najhoršie, sme pripravení prerozdeliť zamestnancov tak, aby sme naďalej zvládli výrobu mliečnych výrobkov a mlieka. Najideálnejšie by však pre nás bolo, keby sme zamestnancov mohli testovať v našich podnikoch, bolo by to pre nás časovo a aj personálne praktickejšie. Myslím si, že vláda by mala viac počúvať odborníkov a ľudí z praxe a menej hovoriť“, uviedol podpredseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Marián Šolty a zároveň generálny riaditeľ Levických mliekarní.

Hydinári by privítali pomoc zo segmentu HORECA

Na možný výpadok ľudí sa pripravujú aj chovatelia zvierat. Napríklad hydinári zvažujú presunúť časť pracovníkov vo vnútri firiem v rámci pracovných pozícií. Chov zvierat sa nedá jednoducho vypnúť, ľudia k zvieratám musia určite zabezpečiť. Netrpezlivo preto očakávajú, ako sa k situácii postavia kompetentní, či udelia pre firmy v agropotravinárskom odvetví výnimky na prácu v špeciálnom režime. *„Bolo by dobré, keby mohli do agropotravinárstva prísť pracovať ľudia z cestovného ruchu, reštaurácií, keďže sú aj držiteľmi zdravotných preukazov“,* myslí si výkonný riaditeľ Únie hydinárov Slovenska Daniel Molnár.

Cukrovarníci by chceli prednostné testovanie

Napríklad pre cukrovarnícky priemysel by bolo vhodné, aby bolo prednostné testovanie ľudí, zamestnancov cukrovarov, keďže tie idú práve počas momentálnej cukrovarníckej kampane na nepretržitú prevádzku a odchod ľudí mimo cukrovaru na niekoľko hodín spôsobí opäť nemalé komplikácie.

Chovatelia dojníc povolávajú do záloh aj aktívnych dôchodcov

Chovatelia zvierat pripravujú viaceré scenáre, vďaka ktorým chcú v každom prípade pokračovať v plynulom chove a výrobe mlieka. Živočíšna výroba je totiž špeciálnou kapitolou v rámci príprav na možné komplikácie, ktoré môžu nastať po celoplošnom covidovom testovaní. Chov zvierat a starostlivosť o ne sa nedá zastaviť. Napríklad prvovýrobcovia mlieka nevedia vypnúť dojnice, aby na dva týždne nedávali mlieko.

Požiadavka na zmenu Zákonníka práce

Chovatelia preto po tieto dni pripravujú záložné tímy ľudí, ktorí nastúpia do služieb, pokiaľ vypadne väčšie množstvo ich pozitívne testovaných kolegov. Alternatív je niekoľko: buď ľudia v poľnohospodárskych podnikoch prestanú čerpať dovolenky a nastúpia do práce. V tomto prípade by chovatelia do budúcnosti privítali aj zmenu zákonníka práce, po ktorej už dlhodobo volajú. Ukazuje sa, že práve v krízových situáciách potrebujú robiť nad rámec momentálnych zákonných možností. Množstvo odpracovaných hodín je nutné v niektorých kritických situáciách navýšiť.

Ďalšou možnosťou je, že k zvieratám nastúpia ľudia, ktorí momentálne pracujú v rastlinnej výrobe, zbierajú jesenné plodiny a zakladajú budúcoročnú úrodu. Dvojtýždňové pribrzdzenie prác na poliach by totiž podľa poľnohospodárov bolo menej dramatické, ako nechať zvieratá napospas osudu. Ďalšou alternatívou je, že do maštali sa vrátia čerství dôchodcovia, bývalí poľnohospodári.

„Zamestnanci, ktorí zo živočíšnej výroby za posledné dva - tri roky odišli do dôchodku, sú vhodnou alternatívou. V týchto dňoch ich kontaktujeme a sú ochotní byť v pohotovosti, ak by sme ich nutne potrebovali. Uzatvoríme s nim zmluvu, dohodu o vykonaní práce a v prípade, že nám po testovaní vypadne väčšie množstvo ľudí, tak sú aktívni dôchodcovia okamžite pripravení nastúpiť do živočíšnej výroby“, uviedol Alexander Pastorek, predseda Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka.

Zaškoľovanie zamestnancov

Niektorí poľnohospodári zaškoľujú aj zamestnancov poľnohospodárskych podnikov na iných pracovných pozíciách, aby dočasne mohli pomáhať pri starostlivosti o hospodárske zvieratá.

Solidarita poľnohospodárov a potravinárov, ktorá sa v týchto dňoch opäť naplno prejavuje, dáva pozitívny signál samotným spotrebiteľom, že výrobcovia robia maximum pre zabezpečenie plynulej výroby potravín.

Pekári rozdávať vitamíny, totálne sprísnilí hygienu

Liptovské pekárne sa na celoplošné testovanie pripravujú nepretržite. Maximálnu prioritu má sprísnená hygiena, samozrejmosťou je pravidelné meranie teploty, dezinfekcia rizikových úzkych miest, ako sú šatne, kuchyňa, wc, spoločné priestory, autá a to dvakrát denne.

„Už od prvej vlny dávame našim zamestnancom horčík a zinok na posilnenie imunity. Možno aj preto sme zatiaľ do priameho kontaktu s nákazou neprišli. Z 500 ľudí máme trochu v karanténe, keďže prišli do nepriameho kontaktu s pozitívne testovaným človekom“, opisuje situáciu na Liptove Slavomír Moravčík, riaditeľ Liptovských pekárni a cukrárni VČELA – LIPEK k.s.

Aj napriek totálne sprísnenej hygiene sú aj v liptovských pekárňach kritické profesie, kde nemajú veľa náhrad za prípadne pozitívne otestovaných ľudí. Aj preto ich dávajú pretestovať ešte pred 1. kolom celoplošného testovania, aby vedeli dopredu reagovať na prípadný výpadok kritických profesií a čím skôr ich nahradiť.

Dnes nie je priestor na demokraciu, chodte na testy

Pekári zriadili aj krízové štáby. Zamestnancom dôrazne odporučili, aby testovanie absolvovali. *„Sme potravinárska firma, nemá zmysel hrať sa za súčasného stavu na demokraciu. Zamestnanci musia ísť viac menej na testy povinne a okamžite nahlásiť výsledok, aby vedeli v pekárni premiestniť ľudí na iné pozície. Zároveň sme požiadali kompetentných, aby v prípade obrovských problémov nám mohli pri práci v pekárni pomôcť ľudia evidovaní na úrade práce, vojaci alebo väzni“, vysvetlil S. Moravčík.*

Väčšie problémy neočakávame

Práve dôkladná príprava na najbližšie dni situáciu s pečením chleba a pečiva na Liptove upokojuje. Najbližšie dni budú pre liptovských pekárov veľkou výzvou, ale veria, že ju bez väčších problémov zvládnu.